

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8P/69/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815204084
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815204084.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. S. Č., T.. X.XX.XXXX, bytom toho času Detský domov, O.. S.. X.. S. XX, XXX XX D. T. U., zastúpený kolíznym opatrovníkom: J. B., súdna tajomníčka Okresného súdu Vranov nad Topľou, na návrh: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí asociálnej kurately, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky: S. Q., T.. XX.XX.XXXX, a otca: W. Č., T.. XX.X.XXXX, B. H. G. XXX, B.. D. T. U., o nariadenie ústavnej starostlivosti t a k t o

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e u mal. S. Č., T.. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove S.. X.. S. XX D. D. T. U..

Matka a otec sa zaväzujú platením výživného na mal. S. Č.B., T.. XX.XX.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné sú rodičia povinní platiť vždy do 30. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám Detského domova D. T. U., počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom ÚPSVaR, Vranov nad Topľou žiadal, aby súd nariadil mal. dieťaťu S. Č., T.. X.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove S.. X.. S. XX/X D. D. T. U.. Zároveň požadoval každého z rodičov zaviazať platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Maloletý S. Č. bol dňa 2.4.2015 prijatý a hospitalizovaný na detskom oddelení Vranovskej nemocnice, a. s. vo Vranove nad Topľou, z dôvodu zanedbania a podvýživy. Hmotnosť dieťaťa bola 11 kg a výška 91 cm boli pod 3 percentil, o čom svedčala ťažká podvýživa dieťaťa. Od poslednej hospitalizácie pred 15 mesiacmi dieťa nepribralo ani kilo. Dieťa bolo pri prijatí značne podchladené, špinavé, zanedbané, na tele malo početné krusty a jazvy staršieho dáta. Maloleté dieťa bolo viackrát hospitalizované v zdravotníckom zariadení, spolu 6 - krát. Naposledy to bolo od 2.4.2015 do 15.4.2015. Rodičia s dieťaťom neabsolvovali žiadne odborné vyšetrenia a odborné kontroly, ktoré im boli odporúčané ako ortopedické, neurologické, kardiologické, napriek tomu, že mali ponúknutý odvoz sanitkou. Rodičia maloletého dieťaťa neboli zodpovední a dôslední v poskytovaní primeranej osobnej a zdravotnej starostlivosti maloletému dieťaťu napriek častým návštevám sociálnych pracovníkov, monitoringu rodiny, sociálnemu poradenstvu. Vývin dieťaťa ako fyzický, psychický aj sociálny nenapredoval, dieťa v rodine trpelo nielen neposkytovaním zdravotnej starostlivosti, ale aj izoláciou, odmietaním, nedostatkom lásky a nenapĺňaním ďalších citových potrieb. Vzhľadom k týmto okolnostiam bol život, zdravie a ďalší vývin dieťaťa vzhľadom do budúcnosti vážne ohrozený. Uznesením

Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp.zn. 6PPOm 1/2015 zo dňa 14.4.2015 bol maloletý S. Č. dočasne zverený do starostlivosti Detského domova S.. X.. S. XX D. D. T. U.. Uznesenie Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sa stalo vykonateľné dňa 14.4.2015 a maloletý bol umiestnený do zariadenia poskytujúceho náhradnú rodinnú starostlivosť - DeD D. T. U. dňa 15.4.2015. Maloletý S. bol v minulej dobe umiestnený v tom istom zariadení rozhodnutím Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č. konania 8P/146/2013 zo dňa 13.6.2013 z dôvodu, že rodina dieťaťa nezabezpečovala potrebnú odbornú zdravotnú a osobnú starostlivosť. Matka dieťaťa bola za zanedbanie riadnej starostlivosti dieťaťa uznaná vinnou Trestným rozkazom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp.zn. 2T 31/2014 zo dňa 7.4.2014 a súd jej uložil trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 2 rokov. Zdravotný stav dieťaťa sa v ústavnom zariadení stabilizoval a rodina upravila svoje rodinné pomery. Otec dieťaťa sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody, uznal otcovstvo k maloletému dieťaťu a obaja rodičia sa spoločne slovne zaručili, že z ich strany bude dieťaťu poskytovaná primeraná odborná zdravotná a osobná starostlivosť. Vzhľadom k týmto skutočnostiam bola ústavná starostlivosť u maloletého dieťaťa zrušená rozhodnutím Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp.zn. 9P/60/2014 zo dňa 26.5.2014. Rodičia však hrubo zanedbávali svoje rodičovské povinnosti neposkytovaním adekvátnej osobnej a zdravotnej starostlivosti, preto maloleté dieťa bolo potrebné a nevyhnutné vyňať z prirodzeného rodinného prostredia a umiestniť vo vyššie spomínanom zariadení. Rodičia dieťaťa, S. Q., T. XXX.XX.XXXX Z. W. Č., T. XX.XXXXX nie sú manželia, z ich družného spolužitia pochádza okrem maloletého S. Č. ešte 8 maloletých detí. Na výkone osobnej starostlivosti o maloleté deti sa rodičia podieľajú podľa svojich možností a schopností. Zo spolužitia pochádzalo ešte jedno maloleté dieťa, nebohá, D. Q., ktorá zomrela dňa 27.1.2011. Dôvodom úmrtia bola nedostatočná poskytovaná výživa a osobná starostlivosť, čo viedlo k podvýžive dieťaťa a zlyhaniu všetkých orgánov. Matke bol súdom uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, ktorý bol určený na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní dvoch rokov a 6 mesiacov. Rodina žije v malom rodinnom dome s dvoma miestnosťami, bez sociálneho zariadenia. Bytové podmienky sú vzhľadom na počet bývajúcich veľmi stiesnené. Domácnosť je vedená a udržiavaná v poriadku. Rodina je sociálne slabá, nemá prívod elektrickej energie, prívod pitnej vody, túto si rodina prináša zo studne, vykurovanie je na tuhé palivo. Hygiena bývania ako aj osobná hygiena maloletých detí je na nízkej úrovni. Matka dieťaťa je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 203,20 eur mesačne, dávky v hmotnej núdzi a príspevkov v hmotnej núdzi v sume 98,90 eur mesačne a prídavkov na maloleté deti v sume 211,68 eur mesačne.

Matka a otec maloletého s návrhom súhlasili.

Kolízna opatrovníčka sa vo veci nevyjadrila.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6PPOm/1/2015, sp.zn. 9P/60/2014, sp.zn. 8P/146/2013, správou Detského domova D. T. U. zo dňa 11.6.2015, správami ÚPSVaR Vranov nad Topľou zo dňa 15.6.2015 a zo dňa 9.6.2015 a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu pripojených spisov tun. súdu sp. zn. 6PPOm/1/2015, sp.zn. 9P/60/2014, sp.zn. 8P/146/2013 vyplýva, že v minulosti bola nariadená ústavná starostlivosť u mal. S. Č.. Táto bola zrušená rozsudkom pod sp. zn. 9P/60/2014. Znova však na základe predbežného opatrenia sp.zn. 6PPOm/1/2015 zo dňa 14. 04. 2015 bol mal. S. Č. dočasne zverený do starostlivosti Detského domova vo Vranove nad Topľou.

Zo správy Detského domova Vranov nad Topľou vyplýva, že maloletý S. Č. bol do ich zariadenia umiestnený, dňa 15. 04. 2015, na základe uznesenia č.k. 6PPOm/1/2015-9, vydaného Okresným súdom vo Vranove nad Topľou. Detský domov Vranov nad Topľou súhlasí s nariadenou ústavnou starostlivosťou u mal. S. Č., nakoľko disponuje voľným miestom a zaväzuje sa, že dieťaťu bude poskytnutá potrebná starostlivosť, pre jeho priaznivý vývoj. U dieťaťa bol návrat do prirodzeného prostredia, ktorý nepriniesol pozitívny výsledok a jeho zdravotný stav sa výrazne zhoršil, jeho celkový vývin po všetkých stránkach nenapreduje. Dieťa je odo dňa 20. 04. 2015 v starostlivosti profesionálneho rodiča v meste Trebišov, kde momentálne prebieha adaptačná fáza na nové prostredie. Dieťa výrazne zanedbávané zo strany biologických rodičov, ťažká podvýživa v dôsledku zlej osobnej a zdravotnej

starostlivosti. Dieťa bolo začiatkom apríla 2015 hospitalizované. Momentálne je jeho zdravotný stav stabilizovaný, no musí absolvovať množstvo odborných vyšetrení, gastroenterologické, nefrologické, kardiologické, ortopedické a neurologické. Profesionálny rodič navštívil s dieťaťom pediatra, kde bolo zistené, že trpí parazitickým ochorením, taktiež pri poslednej hospitalizácii bolo zistené, že dieťa má pruh a je potrebný operatívny zákrok. Dieťa pri príchode do profesionálnej rodiny nemalo hygienické návyky, žiadny spánkový ani stravovací režim. Zaostával v sociálnom správaní, neprejavoval emócie, jeho úsmev pôsobil skôr ako kŕč, a nie ako prejav spokojnosti, či radosti. Biologická rodina od umiestnenia dieťaťa v zariadení nekontaktovala detský domov telefonicky ani osobne.

ÚPSVaR Vranov nad Topľou v písomnej správe zo dňa 15.6.2015 uviedol, že nedostatočná osobná starostlivosť, hygiena bývania ako aj nedostatočná osobná hygiena o ďalšie maloleté deti je spúšťačom viacerých zdravotných problémov, maloleté deti trpia pedikulózou. Rodičia neabsolvujú pravidelne s maloletými deťmi odborné zdravotné vyšetrenia a preventívne prehliadky. Stáva sa, že maloleté deti navštevujú školu neupravené, v zapáchajúcom oblečení. Rodičia sa nestarajú sústavne a dôsledne o ich všestranný rozvoj a vývin, maloleté deti zanedbávajú aj povinnú školskú dochádzku. Celkový prístup rodičov vo vzťahu k výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti je nezodpovedný, ľahostajný a benevolentný. Rodičia nemotivujú maloleté deti k efektívnemu využívaniu voľného času. V súčasnej dobe sú maloletá S. a maloletý W. podozriví zo spáchania priestupku proti majetku. Vzhľadom k pomenovaným problémom bolo úradom nad výchovou maloletých detí uložené výchovné opatrenie - dohľad. Podľa vyjadrení DeD vo D. T. U. sa zdravotný stav dieťaťa stabilizoval, dieťa je súčasnej dobe umiestnené v profesionálnej rodine v Trebišove. Rodičia sa o vývin dieťaťa vôbec nezaujmajú, nekontaktujú ho, ani ho nenavštevujú. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam žiadal vyhovieť návrhu ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou, nariadiť maloletému S. Č., T. X.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove S. X. S. XX/X D. D. T. U.Ľ. a zaviazat rodičov platením výživného každého z nich vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova D. T. U..

Zo správy ÚPSVaR Vranov nad Topľou zo dňa 9.6.2015 vyplýva, že matka maloletého S. Q., T. XX.XX.XXXX nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Menovaná poberá z tunajšieho úradu dávku v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Otec maloletého W. Č., T. XX.XX.XXXX bol vedený v evidencii v období od 14.02.2014 do 12.03.2014, kedy bol vyradený pre nespokuprácu (nedostavil sa na kontakt určený úradom). Menovaný W. Č. je spoločne posudzovanou osobou pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi, ktorá je vyplácaná jeho družke S. Q..

Matka dieťaťa vo výpovedi uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti. Nevie však čo sa stalo, s mal. S. riadne chodila k detskej lekárke, ktorá maloletého neodoslala na žiadne vyšetrenia, len povedala, že je veľmi chudý a že je potrebné, aby išiel do nemocnice. Okrem mal. S. má osem maloletých detí. Snaží sa o nich riadne starať. Päť z nich je školopovinných. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku, prídavkov na deti, dávky v hmotnej núdzi spolu vo výške 385 eur. Bývanie má rodina zabezpečené v rodinnom dome.

Otec vo svojej výpovedi súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti. Má obavu, aby sa nestalo to, čo sa stalo s mal. dcérou D.. Nemajú peniaze na to, aby so synom mohli chodiť po vyšetreniach. Syn je chorý, preto je lepšie ak bude v detskom domove. V dome nemajú zavedenú vodu ani elektrinu. Prosil starostu, aby im pomohol zaviesť vodu. Stanovisko starostu bolo také, že nič sa robiť nebude. Vodu berú len od svokry. Deti sú preto zavšivavené a špinavé. Keďže nemajú v domácnosti vodu, nie je zabezpečená ani dostatočná hygiena.

Z vyjadrenia navrhovateľa vyplýva, že návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti bol podaný v dôsledku nezabezpečovania primeranej osobnej a zdravotnej starostlivosti dieťaťu zo strany rodičov. Dieťa sa už raz vrátilo z ústavnej starostlivosti z detského domova do rodinného prostredia. Rodičia napriek tomu, že sa zaručili, že mu budú poskytovať primeranú zdravotnú a osobnú starostlivosť, toto nevykonali, dieťa strádalo ako po fyzickej tak aj po psychickej stránke, bolo značne podvýživnené a jeho vývin bol vážne ohrozený. V súčasnosti je maloletý v profesionálnej rodine v Trebišove. Nie je predpoklad, že rodičia dieťaťu budú zabezpečovať primeranú osobnú starostlivosť, pretože ani tým deťom, ktoré majú

v osobnej starostlivosti, nezabezpečujú adekvátnu starostlivosť. Maloletý S. potrebuje naozaj špeciálnu a zvýšenú zdravotnú starostlivosť.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť

prípady a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia, vykonané dokazovanie mal súd za preukázané, že v danom prípade je potrebné nariadiť u maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť, nakoľko jeho výchova a výživa v rodinnom prostredí je vážne narušená a ohrozená a vyžaduje to aj jeho zdravotný stav. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že maloletý bol výrazne zanedbávaný tak po fyzickej ako aj psychickej stránke. Maloletý S. bol ťažko podvyživený. Rodičia s dieťaťom neabsolvovali žiadne odborné vyšetrenia a kontroly, ktoré im boli odporúčané. Rodičia maloletého neboli zodpovední a dôslední v poskytovaní primeranej osobnej a zdravotnej starostlivosti synovi napriek častým návštevám a odbornému poradenstvu sociálnych pracovníkov. Fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého nenapredoval. Dieťa trpelo aj izoláciou, odmietaním, nedostatkom lásky a nenapĺňaním ďalších citových potrieb. Dieťa je v súčasnosti v starostlivosti profesionálneho rodiča. Momentálne je jeho zdravotný stav stabilizovaný. Dieťa nemalo hygienické návyky, žiadny spánkový ani stravovací režim, zaostávalo v sociálnom správaní, neprejavovalo emócie.

Obaja rodičia súhlasili s umiestnením maloletého do ústavnej starostlivosti. Vzniknutú situáciu odôvodnili nepriaznivým finančným stavom rodiny.

Dieťa je v starostlivosti profesionálneho rodiča, kde má zabezpečené stabilné rodinné a emocionálne prostredie a je mu poskytovaná individuálna starostlivosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je nariadenie ústavnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa. Výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená a narušená, pričom k náprave nevedlo ani už skôr uložené výchovné opatrenie.

Podľa § 62 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení suma minimálneho výživného na jedno dieťa činí začínajúc dňom 1.7.2014 sumu 27,13 eur. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

Obaja rodičia maloletého dieťaťa sú nezamestnaní, pričom ich príjem tvorí iba dávka v hmotnej núdzi, prídavok na dieťa a rodičovský príspevok a majú vyživovaciu povinnosť k ôsmim maloletým deťom. V zmysle hore uvedených zákonných ustanovení, s prihliadnutím na finančné pomery rodičov, ich súd zaviazal platením výživného v minimálnej výške určenej zákonom. V súčasnosti minimálne výživné predstavuje sumu 27,13 eur.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.